

Anders

Ja

D66 Veenendaal

Verkiezingsprogramma 2010 - 2014

Inhoud

Inleiding	3
Sociaal-liberale richtingwijzers	4
Ruimte & Groen	7
Verkeer & Vervoer	11
Zorg, Welzijn & Veiligheid	15
Cultuur, recreatie & onderwijs	21
Bestuur	25
Financieel beleid	29
Economisch beleid	31
Onze kandidatenlijst	32

Anders

Ja

D66

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma waarmee D66 deelneemt aan de gemeenteraadsverkiezingen in Veenendaal van 2010.

In dit verkiezingsprogramma is naast concrete uitgangspunten tevens de visie van D66 Veenendaal verwoord. Juist aan de hand van onze visie – en uiteraard de politieke richtingwijzers van D66 – wordt duidelijk waar D66 Veenendaal voor staat.

Als wij u mogen vertegenwoordigen in de gemeenteraad zullen wij zoveel mogelijk doelstellingen uit dit verkiezingsprogramma realiseren. U mag ons hieraan houden!

In dit verkiezingsprogramma staan de in onze ogen belangrijkste punten vermeld. Mist u voor u belangrijke punten of heeft u vragen, aarzel dan niet om contact op te nemen. Zie hieronder hoe u ons kunt bereiken.

Zodra er meer duidelijkheid is over landelijke bezuinigingsmaatregelen ten aanzien van gemeentegelden, zullen wij dit in ons programma meenemen.

Veenendaal, oktober 2009

D66 Veenendaal
P.H. van Rijnstraat 48
3904 HJ Veenendaal

website: www.d66veenendaal.nl
e-mail: info@d66veenendaal.nl

Anders

Ja

D66

Sociaal-liberale richtingwijzers

D66 benadert de mens en maatschappij op een positieve manier. Wij vertrouwen erop dat mensen veel van de problemen die ze tegenkomen zelf kunnen oplossen. Maar reiken de helpende hand als dat eens niet lukt. Wij hebben en tonen respect voor onze medemens en uit zorg voor komende generaties stáán we voor duurzaamheid. We zijn niet bang om verder te kijken dan onze eigen gemeente. Ook zijn we bereid om lastige keuzes te maken.

En dat is hard nodig. Het zijn in veel opzichten zware tijden. Dan is voor velen de verleiding groot om hun heil te zoeken in oude patronen van schijnveiligheden en in schijnoplossingen.

In dit verkiezingsprogramma tonen onze standpunten welke problemen, uitdagingen en oplossingen wij in uw directe omgeving zien. De wereld staat de komende vier jaar niet stil. Ook ná de verkiezingen zullen er ongetwijfeld onderwerpen op de raadsagenda komen die we nu nog niet kunnen voorzien. Om u te laten beoordelen hoe onze D66 fractie hierop zal reageren willen we kort uitleggen hoe wij naar de mens en de maatschappij kijken.

Wij hanteren een vijftal richtingwijzers waarin elke D66-er zich herkent en waarmee de manier waarop we in het leven en de politiek staan beknopt is samengevat. Elk van de richtingwijzers afzonderlijk is zeker niet uniek voor het D66 gedachtegoed, maar het is de combinatie van juist déze vijf denkrichtingen die de mens en maatschappijvisie van D66 definiëren. Deze vijf richtingwijzers maken ook dat onze standpuntbepaling voor u als inwoner voorspelbaar is: onze standpunten komen voort uit één of meerdere van onze richtingwijzers.

De vijf sociaal-liberale richtingwijzers

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden. Wij willen dat de overheid deze kracht, vindingsrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de overheid daarbij aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit. Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. Wij onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt. Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten. Daarbij handelen wij steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. Wij willen een dynamische, open samenleving waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn eigen beslissingen te nemen en iedereen zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving. We willen dat in de discussie over natuur en milieu niet het behoud, maar de aantasting van natuur en milieu beargumenteerd wordt.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossing van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschiedt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

Anders

Ja

D66

Ruimte en Groen in Veenendaal

Hier gaat het om de natuurlijke omgeving en hoe D66 Veenendaal daar mee om wil gaan. De visie van D66 is dat we zuinig moeten zijn op ons milieu. Ruimte wordt schaars, zeker in Veenendaal, schone lucht en water ook. Dit moet in balans worden gebracht met het steeds grotere beroep dat de bevolking hier op doet. Het is (steeds meer) van belang om duidelijke grenzen aan te geven. Waar mag gebouwd en ontwikkeld worden en waar niet. D66 Veenendaal vindt de huidige bebouwing van Veenendaal de grens. Het feit dat Veenendaal door de provincie nog steeds als groeigemeente wordt aangemerkt, en Veenendaal dit tot nu toe (blijmoedig) heeft geaccepteerd, is voor ons geen voldoening feit.

D66 Veenendaal pleit voor een duurzame samenleving, waar bij het woord duurzaamheid geen modekreet is maar daadwerkelijk in zoveel mogelijk facetten wordt doorgevoerd.

D66 wil:

- **Energiezuinig en duurzaam Veenendaal**
- **Inbreiding en geen uitbreiding**
- **Groen in de wijken**
- **Leegstand voorkomen en objecten hergebruiken**
- **Levensloopbestendig bouwen**
- **Papier- en plasticinzameling**
- **Dierenwelzijnsbeleid**
- **Efficiënte behandeling verbouwingsaanvragen**

Ruimtelijke ontwikkeling

De ruimte – grond, water en lucht – is begrensd, en wordt gedeeld door al wat leeft. Ruimte is schaars in dit (dichtgebouwde) deel van Nederland. Om voor toekomstige generaties mogelijkheden over te laten, zullen we ons dienen te beperken in het gebruik van de ruimte. Ontwikkelingen zullen daarom binnen het bebouwde gebied van Veenendaal moeten blijven, en deze beperking zal o.a. gevolgen hebben voor de manier van bouwen.

Feiten

Als groen is opgeofferd voor bouw, komt dit nooit meer volledig terug. Voorbeeld hiervan is de geplande bouw in het Dragonderpark, maar ook het plan bij de Bergwegse Bosjes. Bij het laatstgenoemde project heeft wethouder Sanders gezegd: 'Bos blijft bos'. Wij houden het college graag aan deze uitspraak.

Uit onderzoek blijkt tevens dat mensen groen nodig hebben voor hun welbevinden.

Standpunten

Buiten de huidige bebouwingsgrens mag niet worden gebouwd: de groene grens trekken!

- Gelijktijdig met de (verdere) ontwikkeling van Veenendaal-Oost moet ook de ontwikkeling van de natuurontwikkelingszone ter hand worden genomen.
- Beeldbepalend groen en/of openbaar toegankelijk groen moet behouden blijven. Dus het Dragonderpark behouden wij graag als park. Bij de Bergwegse bosjes blijft groen groen. Dus alleen de (voormalige) voetbalvelden bebouwen en -om verkeersbewegingen te spreiden en overlast voor omwonenden te beperken- een aansluiting op de Rondweg.

Zorg dat Veenendaal een mooie, groene gemeente is waar mensen prettig kunnen wonen, werken, leren en recreëren

- Binnen woonkernen is de aanwezigheid van groen belangrijk als speelgebied voor kinderen, voor ontspanning van volwassenen en als een visuele verrijking van de ruimte.
- Overloop uit de Randstad naar onze regio moet ontmoedigd worden. Veenendaal mag niet alleen maar een forensenstad worden.
- Veenendaal moet niet streven naar gebiedsuitbreiding. Op het gebied van woningbouw en huisvesting dienen in WERV-verband (vervolg-) afspraken te worden gemaakt.
- Zoveel mogelijk hergebruiken van bedrijfsterreinen en -gebouwen, en het hiermee zoveel mogelijk voorkomen van leegstand.
- Behalve naar nieuwbouw zou eerst gekeken dienen te worden naar leegstand om deze panden te hergebruiken en/of een nieuwe bestemming te geven.
- De gemeente dient zich in te spannen voor het ondergronds brengen van de (over woonwijken lopende) elektriciteitskabels.

Natuur en Milieu

Groen wordt in Veenendaal steeds schaarser. In Veenendaal wordt veel gebouwd, vaak ten koste van de groene ruimte. Hoe we hiermee omgaan is bepalend voor de toekomst. Veenendaal grenst aan de bossen van de Utrechtse Heuvelrug en aan de Gelderse Vallei, maar ook in Veenendaal zelf dient voldoende groen te zijn voor de inwoners om o.a. te kunnen recreëren of te sporten in de directe woonomgeving.

Feiten

Bomen en struiken hebben een wezenlijke functie in het op peil houden van de luchtkwaliteit door het produceren van zuurstof en het wegvangen van fijnstof. Vooral fijnstof is bedreigend voor de volksgezondheid. Uit onderzoek blijkt dat mensen groen nodig hebben voor hun welbevinden.

Standpunten

- Verdere aantasting van "Het Binnenveld", de beide "Hellen" en het gebied ten zuiden van de Dijkstraat moet voorkomen worden.
- Het groen in de woonwijken draagt bewezen bij aan de kwaliteit van leven en wonen en moet daarom zoveel mogelijk worden beschermd.
- De gemeente Veenendaal moet zich (blijven) inspannen om Veenendaal in de top van "groene gemeenten" te houden.
- Hogere vergoeding aan verenigingen voor oud papierinzameling. Als het pilot project met huis-aan-huis papierinzameling een succes blijkt en positief wordt ontvangen door verenigingen en instellingen, zal dit kunnen worden ingezet in de hele gemeente.
- D66 is voorstander van het separaat inzamelen van plastic afval. De gemeente heeft hiertoe ook een wettelijke verplichting vanaf 1 januari 2010. De voorgestelde frequentie (1 x maand) dient wat D66 betreft te worden opgevoerd tot 1 x per 2 weken.
- Energiebesparing dient door de gemeente actief te worden bevorderd.
- De gemeente Veenendaal dient een dierenwelzijnsbeleid vast te stellen, in overleg en samenwerking met de Dierenbescherming afdeling RijnVallei WestVeluwe.
- De gemeente Veenendaal zal zoveel mogelijk hergebruik en duurzaamheid dienen te stimuleren. Zowel naar inwoners, eigen organisatie als in haar totale beleid.

Volkshuisvesting

D66 heeft als opvatting dat er voor iedere Veenendaler een fatsoenlijke woonruimte beschikbaar dient te zijn waarin mensen zich thuis kunnen voelen en welke bij hem/haar past.

De gemeente heeft de rol om een goede verdeling te bevorderen en de daadwerkelijke realisatie van woningen is de rol van de woningbouw corporaties en ontwikkelaars.

De woningcorporaties hebben als taak te zorgen voor voldoende huurwoningen, vooral voor de minst draagkrachtige bevolkingsgroep.

Feiten

De vraag naar grondgebonden eengezinswoningen en goedkope en betaalbare huurwoningen is nog altijd groot. Het aantal personen per huishouden neemt af.

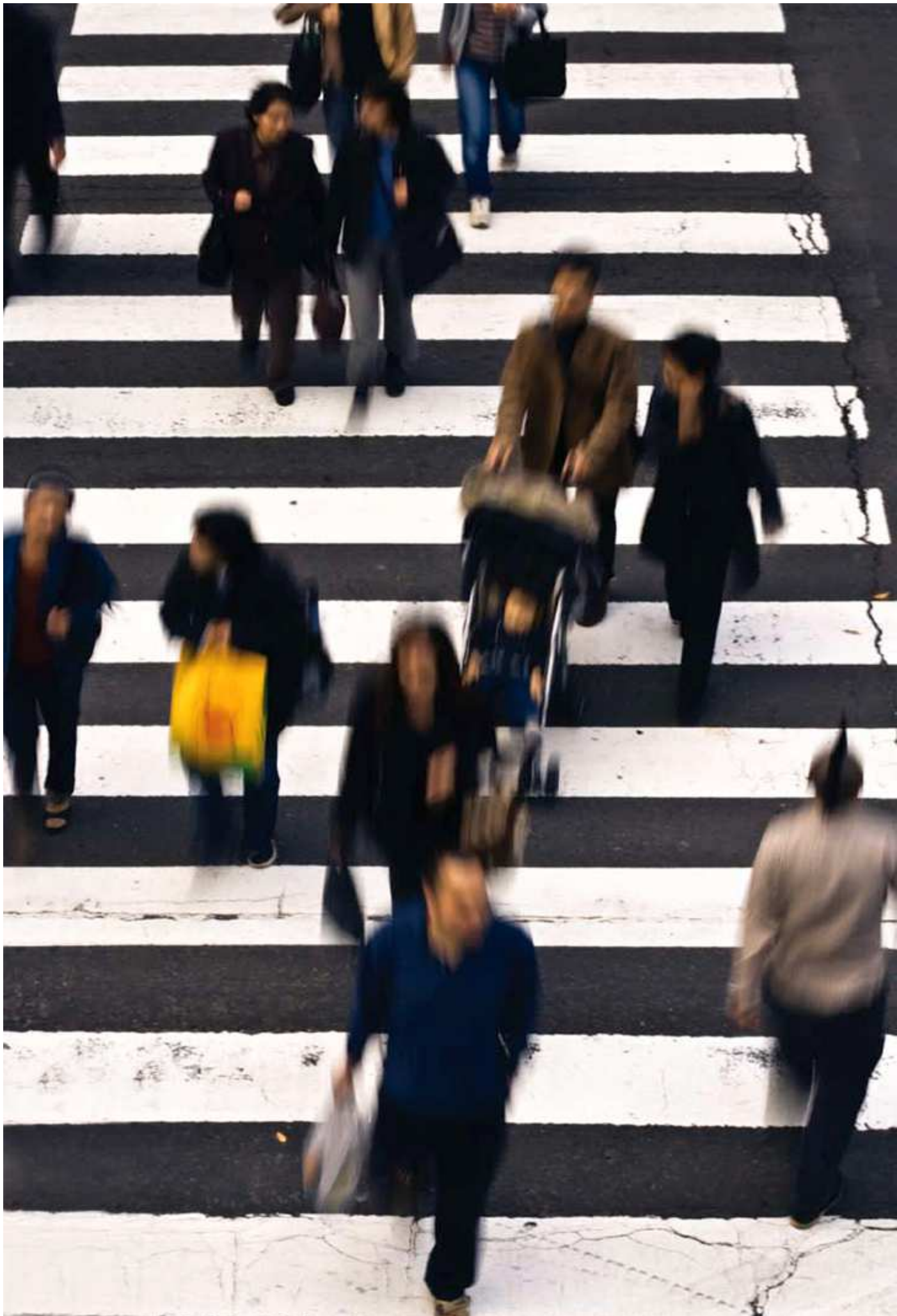
Standpunten

- Het Volkshuisvestingsplan in Veenendaal dient gericht te zijn op doorstroming, bijvoorbeeld door het splitsen van (galerij)flats. Op deze manier krijgen jongeren een betere kans op gepaste huisvesting.
- Bestemmingsplannen moeten de burgers rechtszekerheid geven voor een langere periode, in normale gevallen voor minimaal 10 jaar. Planvernieuwing kan uitsluitend in nauwe samenwerking en in goed overleg met alle betrokkenen.
- D66 wil dat de gemeente duidelijke sturing geeft in de bestemmingsplannen aan woningbouw qua grootte en prijsklasse om de juiste verdeling te bewerkstelligen.
- Oudere en niet meer gebruikte kantoorpanden dienen getoetst te worden op de mogelijkheid tot ombouw naar een woonfunctionaliteit om zo verspilling van ruimte tegen te gaan.
- Bij nieuwe plannen moet veel meer dan in het verleden rekening gehouden worden met beeldbepalende gebouwen en structuren. D66 vindt dat deze behouden moeten blijven.
- D66 pleit voor woningen met op de begane grond mogelijkheid voor bedrijfsruimte. Door het werk aan huis te hebben kunnen werk en opvoeding worden gecombineerd.
- D66 vindt ook dat in de ontwikkelingen van de woningbouw rekening gehouden moet worden met de wens van mensen van hogere leeftijd of met een handicap om zelfstandig te kunnen wonen.
- Nieuwe woningen moeten volgens de principes van duurzaam bouwen worden gerealiseerd, en zoveel mogelijk levensloopbestendig zijn.
- Regelgeving met betrekking tot bouw en verbouw dient gering en effectief te zijn.
- D66 is er voorstander van om de doorlooptijd van verbouwingsaanvragen zo kort mogelijk te houden en snel helderheid te geven aan de aanvrager. Belangrijke vraag moet altijd zijn of realisatie van het verzoek hinder oplevert aan anderen.

Coby van den Heuvel

“Ik wil me graag namens D66 inzetten voor een groen, duurzaam, vrijzinnig en sociaal Veenendaal. Een plaats waar het prettig vertoeven is. Waar iedereen, jong of oud, van welke herkomst dan ook, zich thuis voelt en een eerlijke en gelijke kans krijgt om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. Waar voldoende leefruimte is, we niet elke meter groen volbouwen, en het groeien van Veenendaal geen voldongen feit is.

Een plaats waar ruimte en invloed is voor inwoners, bijvoorbeeld voor (nieuwe) vormen van directe democratie, maar ook ruimte voor verschillen. Verschillen tussen mensen zorgen immers voor leven en dynamiek.”

Anders

Ja

D66

Verkeer en vervoer

Iedere Veenendaler heeft het recht op mobiliteit omdat dit staat voor vrijheid. Gaan en staan waar je wilt en wanneer je dat wilt. Soms heeft dit belangrijke recht echter zijn beperkingen.

De leefbaarheid in woongebieden wordt bevorderd door het beperken van autoverkeer. Verkeer dat toch door de woongebieden moet dienen dient zo veilig mogelijk te geschieden.

Naast recht op mobiliteit is ook bereikbaarheid van belang. D66 vindt dat bij alle planologische ontwikkelingen rekening gehouden moet worden met de bereikbaarheid, in het bijzonder voor ouderen en gehandicapten. Zo dienen ook winkels voor zowel klanten als bevoorradersverkeer zonder veel overlast toegankelijk te zijn.

Feiten

Veel mensen van elders komen naar Veenendaal om hier te werken wat grote verkeersstromen met zich mee brengt. Hierdoor ontstaan meer dan eens gevaarlijke situaties en wordt het milieu belast. Daarnaast vertrekken ook veel Veenendalers naar andere plaatsen om te werken. Een goede doorstroming van al het woon-werkverkeer is van essentieel belang. D66 vindt dat hieraan veel aandacht moet worden gegeven.

Standpunten

- Om het dichtslippen van het centrum van Veenendaal te voorkomen moeten er efficiënte maatregelen worden genomen. Hierbij denkt D66 voor regionale toestroom aan een transferium. Verder dienen er voldoende betaalparkeerplaatsen te komen aan de rand van het centrum. Het transferium-project kan mogelijk gefinancierd worden uit de opbrengsten van parkeergelden (elders) in de stad.
- Parkeertarieven die aan de hand van gebruiksduur worden geheven. D66 is geen voorstander van "eerst betalen, dan winkelen".
- In de diverse winkelcentra moeten naast de enkele grote overdekte en bewaakte fietsenstallingen ook vele kleine, ruimte-efficiënte fietsenstallingen komen; liefst vlak bij de winkels.
- De verkeersveiligheid in de wijk moet door de gemeente gewaarborgd worden, onder andere door meer 30 kilometer-zones, vooral in woonwijken. Een goede handhaving van deze maatregel is een noodzaak.
- Er kan op de Veenendaalse rondwegen nog meer toezicht komen op de naleving van de toegestane snelheden. Daarnaast dient men eveneens de verkeerslichten af te stemmen zodat er voornamelijk een 'groene golf' ontstaat, bijvoorbeeld op de Rondweg-West.
- Om de verkeersveiligheid te vergroten dienen er meer controles te komen op het gebruik van alcohol en drugs in het verkeer.
- Aansluiting op rijksweg A12 is voor Veenendaal belangrijk om hiermee doorgaand verkeer door de bebouwde kom te ontlasten. D66 wil er alles aan doen om de rondwegen zo efficiënt mogelijk in te zetten

voor de toegang tot de bedrijfsterreinen, om sluiproutes tegen te gaan.

- Zware en gevaarlijke stoffen wenst D66 niet door de bebouwde kom, maar alleen over de rondwegen. De vermelding hiervoor dient op de toegangswegen te worden aangegeven.
- D66 is een voorstander van goede openbaar vervoerverbindingen met omliggende gemeenten. Dit zowel per bus als ook per trein. Zo zal D66 zich inzetten voor een veel betere spitsdienstregeling van Veenendaal-de Klomp.
- Om Veenendaal West en Noord veilig toegankelijk te maken dient er een verkeersstudie te worden verricht over de wegen rond de Nieuweweg-Noord in aansluiting op de Rondweg-West. Wellicht is bijvoorbeeld bij de Nieuweweg-Noord, Grote Beer en Rondweg-West een rotonde een optie.
- Verkeerslichten dienen optimaal te worden afgesteld, zodat ook ouderen tijd hebben om over te steken. Ook de tijd voordat fietsers kunnen oversteken is in het algemeen te lang.

D66 wil:

- **Transferium aan de rand van Veenendaal**
- **Betaald parkeren naar gebruiksduur**
- **Meer fietsenstallingen in en rond het centrum**
- **Meer 30 km-zones in de woonwijken**
- **Groene golf**
- **Beter openbaar vervoer**
- **Meer aansluitingen op de rondwegen**

Anders

Ja

D66

Zorg, Welzijn en Veiligheid

Iedere inwoner van Veenendaal moet zich maximaal thuis kunnen voelen en de ruimte krijgen zijn leven in te richten zoals hij dat zelf wil. Tegenwoordig hebben gemeenten veel extra verantwoordelijkheden. Zo is de gemeente onder andere verantwoordelijk voor de (sociaal-) maatschappelijke ondersteuning van haar burgers. Dit met als doel de zelfredzaamheid van haar inwoners te vergroten. Omdat de gemeente veel terreinen heeft waar zij verantwoordelijk voor is, is een samenhangend sociaal beleid van groot belang.

Sociaal Beleid

In Veenendaal zijn groepen die extra zorg en ondersteuning behoeven. Deze zijn ouderen, jongeren, minima, schuldhulpbehoevenden, inburgeringbehoefigen en gehandicapten. De gemeente Veenendaal dient het beleid hierop aan te scherpen en meer te kijken naar de wensen en behoeften van de mensen.

Het ondersteunen en herstellen van de zelfredzaamheid van burgers is van belang zodat zij toegerust zijn om te participeren in de maatschappij. Dit door het ontwikkelen van lokale voorzieningen op gebied van zorg, sociaal cultureel werk en algemeen maatschappelijk werk.

Standpunten

- Zelfredzaamheid

Volgens D66 Veenendaal moeten mensen zelf hun leven kunnen inrichten zoals zij dat willen. De rol van de gemeente is hierin faciliterend. De WMO dient hier een grote bijdrage aan te leveren. De gemeente moet zorgen voor voldoende geld, toezicht houden op kwaliteit en ruimte bieden aan initiatieven. Maar de gemeente heeft ook een taak als ondersteuner voor hen die niet zelf in staat zijn keuzes te maken of daarbij moeilijkheden ondervinden. De gemeente dient hierbij de achterblijvers daadwerkelijk te stimuleren en zo iedereen de kans te geven om mee te doen.

Hierin creëert de gemeente gunstige randvoorwaarden met als doel dat de burger zelfstandig kan opereren in de Veenendaalse samenleving.

- Anti-discriminatie

Iedere vorm van discriminatie moet worden voorkomen. Binnen de regionale samenwerking dient er in Veenendaal in elk geval een volwaardig Anti-Discriminatie Bureau (dus niet slechts een loketfunctie) aanwezig te zijn. De gemeente dient duidelijk een beleid te voeren aangaande anti-discriminatie. Zowel binnen haar eigen organisatie als binnen de gemeentegrenzen dient discriminatie te worden bestreden. D66 Veenendaal is een voorstander van voorlichting en ondersteuning op dit vlak aan burgers, scholen en bedrijven.

- Ontwikkeling

Als het gaat om de ontwikkeling van de burgers dient de gemeente Veenendaal een actieve houding aan te nemen. Dit door het aanbieden

Anders

Ja

D66

van (om)scholingsmogelijkheden, het bestrijden van laaggeletterdheid, het bieden van inburgeringstrajecten en re-integratieinstrumenten en het ondersteunen van sociale activiteiten door de inzet van de middelen uit het nieuwe participatiefonds.

- **Armoedebestrijding**

D66 Veenendaal is van mening dat de armoede bestreden dient te worden. Hierin dient de gemeente een actief beleid te voeren en de burger in armoede bij te staan. Voorbeelden hiervan zijn de Geld-Terug-Regeling, de gratis VeenendaalPas en het PC-project voor minima. Tevens zijn scholingsmogelijkheden en/of werkervarings-mogelijkheden van belang. Omdat armoede vaak gepaard gaat met andere problemen dient de gemeente ervoor te zorgen dat deze groep met multi-problemen ook breed wordt ondersteund.

- **Gehandicapten**

De gemeente heeft een verantwoordelijkheid ten aanzien van de minder valide medemens.

Gehandicapten mogen in geen enkel opzicht worden achtergesteld. De gemeente heeft naast haar voorbeeldrol ook de taak om via de WMO deze groep te ondersteunen bij hun sociaal-maatschappelijke participatie.

In geval van discriminatie dient het Anti-discriminatie Bureau ingeschakeld te worden.

Gehandicaptenvoorzieningen dienen integraal onderdeel van de infrastructuur uit te maken.

Jongeren

Veenendaal is een jonge gemeente met veel jongeren. Wij moeten ervoor zorgen dat zij zich hier thuis voelen en hier willen blijven wonen, en later ook hun eigen kinderen hier willen laten opgroeien. Jongeren dienen niet per definitie achtergesteld te worden ten opzichte van volwassenen in Veenendaal. Op het gebied van o.a. werk en huisvesting moeten zij evenveel kansen hebben als overige inwoners.

Feiten

Jongeren trekken weg uit Veenendaal als zij hun middelbare school hebben afgesloten, met name de jongeren met een HAVO- of VWO-diploma. Dit komt omdat zij in Veenendaal niet de kans krijgen om door te studeren. MBO leerlingen hebben nog wel de kans dit in (de omgeving van) Veenendaal te doen en blijven dus ook in grotere getale.

Jongeren in Veenendaal hebben het erg moeilijk op de woningmarkt en trekken ook daarom weg uit de gemeente naar plaatsen waar zij studeren of werken.

Per 1 oktober treedt de Wet Investeren in Jongeren (WIJ) in werking. Jongeren tussen de 18 en 27 jaar hebben dan sowieso recht op een werkleeraanbod.

Standpunten

- D66 streeft naar vestiging van MBO- en/of HBO-opleidingen in Veenendaal, zodat Veense jongeren in de eigen woonplaats een vervolgopleiding kunnen volgen. Zo nodig in samenwerking met hogescholen in de omgeving.

- Jonge starters verdienen een betere kans op de woningmarkt. De gemeente dient een uiterste inspanning te leveren om haar eigen jongeren op de krappe woningmarkt te huisvesten. Deze woningen dienen tevens betaalbaar te zijn voor jongeren.
- De bibliotheek moet voldoende middelen krijgen om leerlingen van middelbare scholen en studenten faciliteiten te bieden die nodig zijn voor hun opleiding.
- Jongerenwerk en jongerenopvang verdienen blijvend onze aandacht.
- De gemeente moet in haar wijkbeleid aandacht geven aan de jongeren in die wijk.
- Zo veel mogelijk faciliteren en bemiddelen met betrekking tot het aanbieden van leerplaatsen/stages aan leerplichtige jongeren door het Veenense bedrijfsleven.

Ouderen

Ouderen moeten zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Indien dit niet meer (volledig) mogelijk is dan dienen kleinschalige faciliteiten te worden gecreëerd. Tevens moeten zij –indien nodig– ondersteuning kunnen krijgen van speciale ouderenadviseurs. Inzet van vrijwilligers is uiteraard onontbeerlijk bij deze groep inwoners van Veenendaal.

Standpunten

- Zelfredzaamheid is het sleutelwoord. Om zelfstandig te kunnen blijven wonen zijn soms aanpassingen nodig, is extra ondersteuning nodig of dienen faciliteiten in de buurt aanwezig te zijn.
- Individuen en groepen ouderen die weinig meer betrokken zijn bij de samenleving kunnen in een isolement geraken. Extra zorg en aandacht zijn daarom ook nodig.
- Ook ouderen met een andere culturele achtergrond mogen niet worden vergeten en er moet rekening worden gehouden met hun behoeften.
- Er dienen ouderenadviseurs komen om de ouderen te adviseren en te ondersteunen.
- (Ook) bij het ouderenbeleid is betutteling en discriminatie taboe.
- De vergrijzing zorgt voor een grote werkdruk bij de Stichting Welzijn Veenendaal. Daarom is het een voortdurende zorg te kijken naar de mogelijkheden voor voldoende ondersteuning en middelen. D66 ziet dit als een verantwoordelijkheid van de gemeente.
- Ouderen moeten de mogelijkheid hebben vrijelijk te reizen met hulp van bijvoorbeeld een regiotaxi tegen billijke tarieven. De regiotaxi zal ook een kwalitatief goede manier van vervoer dienen te bieden. Zolang de regiotaxi niet optimaal functioneert, zou de SWO/SWV bus in stand moeten worden gehouden. “Op tijd van deur tot deur!”
- D66 streeft naar een apotheek/huisartsenpost in Veenendaal die 24 uur per dag, inclusief het weekend, voor inwoners beschikbaar is. Dit is niet meer dan een basisvoorziening die beschikbaar zou moeten zijn in een plaats van ruim 62.000 inwoners.
- Mantelzorgers zijn van groot belang voor de ondersteuning van ouderen. Het mag volgens D66 echter niet zo zijn dat de gemeente te veel van mantelzorgers verwacht, om hiermee kosten te kunnen besparen.

D66 wil:

- **Samenhangend sociaal beleid**
- **Vergroten zelfredzaamheid**
- **Ruime ontwikkelings - mogelijkheden**
- **Brede armoedebestrijding**
- **Betere jongerenhuisvesting**
- **Meer aandacht voor jongerenwerk**
- **Ouderenadviseurs**
- **Huisartsenpost in Veenendaal**

Zorg dat mensen de ruimte krijgen om hun leven in te richten zoals ze dat zelf willen.

Integratie & participatie

In Veenendaal zijn diverse voorzieningen die bij kunnen dragen aan participatie van de inwoners. De zelfredzaamheid van iedereen is van groot belang voor een effectieve integratie en participatie.

D66 gelooft in de eigen kracht van mensen. Iedereen is primair zelf verantwoordelijk voor zijn integratie en participatie. Dit geldt voor alle inwoners van Veenendaal.

D66 beschouwt iedere inwoner van Veenendaal als volwaardige Veenendaler. Daarom streeft D66 Veenendaal er naar om voor iedereen gelijkwaardige kansen in de maatschappij te creëren. De taak van de gemeente hierbij is om de juiste randvoorwaarden hiervoor te creëren.

Standpunten

- Inburgering

Participatie en inburgering hangen nauw met elkaar samen. Participatie is niet alleen het doel van inburgering, maar participatie is ook vaak een middel om ingeburgerd te raken. De beste manier om de Nederlandse taal en cultuur te leren is namelijk door deel te nemen aan de Nederlandse samenleving. Hierbij heeft ook de gemeente een verantwoordelijkheid.

De taak van de gemeente in deze is echter niet alleen faciliterend maar ook ondersteunend. De groep nieuwkomers in Veenendaal dient te worden begeleid in haar sociaal-maatschappelijke participatie. Mede daarom dient de gemeente hiervoor capaciteit en middelen beschikbaar te stellen.

Voor een groot deel is het aan de persoon zelf om zijn sociaal-maatschappelijke participatie in te vullen. D66 Veenendaal juicht iedere vorm van participatie en zelfinitiatief toe.

- Nieuwkomers

Veenendaal heeft ook te maken met nieuwkomers uit de Europese Unie. Deze groep nieuwkomers is wettelijk gezien niet inburgeringsplichtig. Maar er is wel een maatschappelijke noodzaak dat ook deze groep participeert in de Veenendaalse samenleving. Hoewel deze groep nieuwkomers niet inburgeringsplichtig is, is zij deels wel degelijk inburgeringsbehoefte. De gemeente dient de voorzieningen die er bestaan voor de inburgeringsplichtigen ook aan te bieden aan de nieuwkomers uit de Europese Unie, mits hieraan behoefte bestaat.

Anders

Ja

D66

D66 wil:

- **Betere inzet van politie en stadswachten**
- **Geen gedogen als het gaat om regelgeving omtrent veiligheid**
- **Betere wegverlichting, ook voor de fietsers**
- **Aandacht voor veiligheid bij nieuwbouwplannen**
- **Inzet nieuwe media voor veiligheidsalarm**
- **Meer 30 km-zones in woonwijken**
- **Hoogspanningskabels onder de grond**

Veiligheid

Veiligheid is een belangrijk onderwerp in onze samenleving. Ook in Veenendaal dient een ieder zich veilig te voelen. D66 wil dat ook zeer bevorderen. Het bevorderen van een gemeenschap met een goed en gezond sociaal karakter vraagt een inzet van de gemeente, maar zeker ook van de mensen zelf. D66 vindt dat overlast, intimidatie en 'kleine criminaliteit' niet mag worden gedoogd. Tegelijkertijd mag preventie daarbij niet uit het oog worden verloren. 'Voorkomen is beter dan genezen!'.

Standpunten

- De veiligheid kan bevorderd worden door een hoge prioriteit te geven aan een juiste inzet van politie en of stadswachten, dus met het meer zichtbaar aanwezig zijn van blauw op straat. Een wijkagent die daadwerkelijk in de hele wijk zichtbaar is.
- Om de uitgaande burger het gevoel van veiligheid te geven is soms cameratoezicht een probaat middel. D66 staat niet afwijzend tegenover cameratoezicht, daar waar dit gericht toegepast kan worden en alternatieven geen effect hebben cq zullen sorteren.
- D66 vindt het van groot belang dat er een veilige samenleving is en kiest bij ontstaan van overlast, intimidatie en kleine criminaliteit (vernielingen) voor waarschuwingen en preventieve maatregelen. Als preventieve maatregelen niet werken is D66 voor een harde directe aanpak.
- Regelgeving met betrekking tot veiligheid in de horeca, winkels en openbare ruimten dient, zeker aangaande nooduitgangen, strikt te worden gehandhaafd. Hier kan en mag nooit sprake zijn van gedoogbeleid.
- De gemeente dient voortdurend de veiligheid op de wegen, wandelen fietspaden en de daarop aanwezige verlichting te controleren en daar waar nodig te verbeteren om zo te helpen bij het vergroten van het veiligheidsgevoel van de Veenendalers en hun gasten. Het fietspad aan de Rondweg-West tussen De Reede en de Dijkstraat is een voorbeeld van een slecht verlicht fietspad.
- Bij nieuwbouwplannen dient er altijd goed te worden gekeken naar de (sociale) (on-)veiligheid rondom een dergelijk project. Denk bijvoorbeeld aan donkere hoeken, geluidsoverlast en onoverzichtelijke toegangswegen. D66 vindt aandacht hiervoor onontbeerlijk: voorkomen is beter dan genezen.
- Bedrijven welke gezondheidsrisicodragend zijn en bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen in opslag hebben dienen altijd bekend te zijn en te voldoen aan de door de (lokale) overheid gestelde veiligheidseisen. D66 zal dit voortdurend toetsen.
- Om snel de bevolking te alarmeren over veiligheidsaangelegenheden is D66 voor het inzetten van alle voorhanden zijnde informatie- en communicatietechnieken, bijvoorbeeld het gebruik van SMS-berichten.
- Om de verkeersveiligheid te vergroten is een invoering van 30 km-zones een noodzaak voor veel woongebieden. Handhaving is zeker ook nodig.
- De gemeente dient zich in te spannen voor het ondergronds brengen van de (over woonwijken lopende) elektriciteitskabels.

Anders

Ja

D66

Cultuur, sport, recreatie en onderwijs

In het hoofdstuk Zorg, Welzijn & Veiligheid ging het vooral over het aspect van de zorg. De samenleving heeft echter ook behoefte aan een andere kant; die van vrijheid, leren, spel en plezier. De gemeente kan hiervoor de juiste voorwaarden scheppen. Dit hoofdstuk gaat over cultuur, onderwijs, sport en recreatie.

Cultuur en Uitgaan

Zonder cultuur valt er niet te leven omdat cultuur maakt dat iemand zich ergens thuis kan voelen. Cultuur laat mensen anders naar elkaar kijken en leert mensen elkaar te waarderen.

Muziek, toneel, dans en beeldende kunsten zijn belangrijk. Zij creëren de mogelijkheid om inzicht in verschillende culturen te krijgen.

Feiten

De gemeente heeft de laatste jaren meer aandacht besteed aan cultuur. Voorbeelden hiervan zijn de steeds volwassener wordende Kunstroute, maar ook de Lampegietersweek en diverse tentoonstellingen van (amateur)kunstenaars en fotografen. Feit is wel dat nog steeds erg gemakkelijk beeldbepalende gebouwen het verliezen als gevolg van de bouwdrift van de gemeente Veenendaal. Karakteristieke gebouwen en panden – ook al staan deze niet op een gemeentelijke monumentenlijst – kunnen ook zeker meerwaarde hebben voor het gezicht en de uitstraling van Veenendaal en de beleving van de inwoners.

Standpunten

- De kwaliteit en kwantiteit van de culturele voorzieningen in Veenendaal kan nog verbeterd worden door bijvoorbeeld maandelijks een open atelierroute of 'cultureel rondje' te organiseren (zoals bijvoorbeeld in Wijk bij Duurstede).
- Uitbreiding van het aantal boeken en andere informatiedragers in de bibliotheek.
- Het museum moet een bredere functie krijgen (onder andere een galeriefunctie).
- Het Jazz-Blues festival, Klassiek aan de Grift en de organisatie van (andere grote) (pop)concerten moet door middel van faciliteiten en diensten worden ondersteund. Wel zal er altijd aandacht dienen te zijn voor mogelijke (geluids-)overlast voor omwonenden/overige inwoners van Veenendaal.
- De gemeente moet zich inspannen kunst voor een breed publiek toegankelijk te maken. Eigen initiatief vanuit de burgers is hier uiteraard van harte welkom.
- In het uitgaansleven dient de veiligheid te worden bevorderd door de inzet van meer politieursurveillanten en/of stadswachten.

Mensen hebben behoefte aan vrijheid, leren, spel en plezier.

- Subsidies zijn geen vanzelfsprekendheid en verkregen subsidie is geen verkregen recht. Voor het verkrijgen van subsidies zullen glasheldere spelregels dienen te zijn.
- Panden die bepalend zijn voor de beeldkwaliteit van de straten moeten behouden worden. Tevens dient meer aandacht te worden gegeven aan het effect van nieuwbouw op de (voorheen) karakteristieke omgeving. Denk bij het laatste bijvoorbeeld aan de Wilhelminastraat en de Davidsstraat.
- De monumentenlijst moet -voorzover dit nog haalbaar is- uitgebreid worden, doch ten minste in stand worden gehouden.

Sport en Recreatie

Sport, spel en recreatie maken onderdeel uit van de samenleving. Sport en bewegen is van belang voor een –letterlijk– gezonde samenleving. De jeugd dient op te groeien met sport als een vanzelfsprekendheid.

Feiten

In Veenendaal wordt veel gesport en diverse Veenendaalse sporters presteren op hoog (landelijk en internationaal) niveau. Ook zijn er diverse projecten om bijv. ouderen (GALM) bewegingsvormen aan te bieden. Het verenigingsleven heeft het moeilijk. Deelname aan sportverenigingen is duurder geworden en ook verenigingen hebben te maken met verhoogde huurtarieven van sportzalen/terreinen e.d.

Standpunten

- Sport dient bereikbaar/toegankelijk voor iedereen te zijn. Denk hierbij aan de Geld-Terug-Regeling, maar ook bijvoorbeeld de gratis VeenendaalPas.
- Sportfaciliteiten in de nabije omgeving (dus niet alleen aan de rand van Veenendaal) maken sport toegankelijk voor met name jeugd.
- Het zwembad van Veenendaal dient ruime openingstijden te hanteren.
- Voor recreatie in de eigen buurt zijn parken en groene ruimten van groot belang.
- Kinderen dienen al vroeg de ruimte te krijgen voor spel en beweging. D66 is dan ook voorstander van veilige speelplekken in woonbuurten.
- In plaats van een “Dutch Food Valley Classic” een echte wielerveder klassieker: Veenendaal-Veenendaal!

Onderwijs

Onderwijs is een van de bouwstenen van de samenleving, mensen moeten de kans krijgen zich te ontwikkelen. Daarbij is onderwijs een belangrijke motor. Het is voor D66 belangrijk dat iedereen gelijke kansen krijgt om het beste uit zichzelf te halen. Goed onderwijs is een investering in de kennis en toekomst van mensen, en daardoor ook voor Veenendaal.

Feiten

Veenendaal heeft allerlei verschillende basisscholen, voor elke groep in onze samenleving, van openbaar tot christelijk. Op middelbaar onderwijs hebben de jongeren keuze uit 4 verschillende scholen, een vmbo-gerichte school, een openbare school en twee christelijke scholengemeenschappen. Daarna is er voor de vmbo leerlingen de mogelijkheid om door te stromen naar een ROC in Veenendaal, maar voor Havisten en

VWO-ers is die mogelijkheid er niet, zij zijn aangewezen op Ede, Arnhem, Utrecht, Nijmegen of zelfs verder.

Standpunten

- Scholing meer toegankelijk maken voor iedereen
- Acceptatieplicht voor scholen als ouders of leerlingen de grondslag van de school respecteren. Discriminatie moet zo worden voorkomen.
- D66 streeft naar vestiging van MBO- en/of HBO-opleidingen in Veenendaal, zodat Veense jongeren in de eigen woonplaats een vervolgopleiding kunnen volgen. Zo nodig in samenwerking met hogescholen in de omgeving.
- Bevorderen van ouderparticipatie op scholen.
- Zo veel mogelijk faciliteren en bemiddelen met betrekking tot het aanbieden van leerplaatsen/stages aan leerplichtige jongeren door het Veense bedrijfsleven.
- D66 is voorstander van het volgen van sociale stages door scholieren van het middelbaar onderwijs.
- Hulp bieden –evt. via jeugdzorginstellingen– bij knelpunten en problemen op scholen, bijvoorbeeld drop-outs.

D66 wil:

- **Meer en betere culturele voorzieningen**
- **Stimuleren van culturele initiatieven**
- **Sporten voor iedereen makkelijk toegankelijk**
- **Wielerklassieker Veenendaal-Veenendaal**
- **Acceptatieplicht voor scholen**
- **Bemiddeling (sociale) stages/leerwerkplekken**
- **Vulgoopleidingen (MBO/HBO) in Veenendaal**

Anders

Ja

D66

Bestuur

Een bloeiende stad kan alleen bestaan met een echt democratisch bestuur. Een democratisch bestuur met een duidelijke visie dat in staat is om de dromen van de stad waar te maken en dat zichtbaar is voor alle burgers binnen de Veenendaalse samenleving en daarbuiten. D66 streeft al sinds de oprichting naar het verkleinen van de afstand tussen bestuur en burger, maar vooral naar het vergroten van de invloed van de burger op dat bestuur.

De inwoners van Veenendaal hebben recht op een bestuur dat luistert naar signalen van burgers, dat integer is en in openheid besluiten neemt. Hoe de gemeente wordt bestuurd moet voor de inwoners goed te volgen en, indien gewenst, aan te passen zijn. De gemeente heeft een dienstbare houding en voorziet haar burgers van de juiste randvoorwaarden.

Standpunten

- Procedures

D66 Veenendaal staat zeer terughoudend en kritisch ten opzichte van nieuwe procedures. Nutteloze regels wil D66 afschaffen. Irritaties over procedures en regelgeving staan actief burgerschap in de weg.

Veel burgers lopen aan tegen gevestigde en behoudzuchtige structuren, voorschriften, regels, formulieren en procedures. Volgens D66 Veenendaal moeten de regels wel nut hebben, bijvoorbeeld om afspraken tussen burgers en overheid goed na te kunnen komen. Of om de rechten en plichten van individuele burgers te beschermen.

De gemeente dient duidelijke en begrijpelijke regels te hanteren zodat de burgers de regels weer als nuttig en zinvol ervaren.

- Dienstbaarheid

De gemeente Veenendaal dient zich dienstbaar op te stellen t.o.v. haar burgers. Hierbij zijn alle aanvraag- en bezwaarprocedures van groot belang. Als het gaat om een aanvraagprocedure dient deze toegankelijk en inzichtelijk te zijn. De gemeente moet op alle type aanvragen waaraan een termijn is verbonden duidelijke en transparante procedures hanteren. Ook moet de burger een tussentijdse status van de aanvraag kunnen inzien dan wel opvragen.

Bij klachten geldt ook dat deze op een snelle (maximaal binnen 6 weken) en professionele wijze worden afgehandeld.

- Anti-discriminatie

Sinds 2007 heeft de gemeente Veenendaal geen eigen anti-discriminatievoorziening. Op dit moment maakt de gemeente slechts gebruik van een loket. D66 Veenendaal is van mening dat de gemeente een volwaardig Anti-discriminatie Bureau moet hebben welke goed zichtbaar en vindbaar is voor de burger.

D66 Veenendaal is tegen iedere vorm van discriminatie, waaronder ook positieve discriminatie. Daar waar achterstanden zijn moeten deze op faire wijze naar alle betrokkenen worden weggewerkt.

- **Referendum**

Voor D66 Veenendaal staat de stem van de kiezer altijd voorop. D66 is voorstander van referenda (volksraadplegingen) bij grote ingrijpende projecten. Daarom moet de gemeente bij grotere projecten altijd de burger de kans geven zijn stem te laten horen. Tegelijkertijd dient de gemeente het burgerinitiatief te promoten bij haar inwoners.

- **Duurzaamheid**

Maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt steeds belangrijker. D66 Veenendaal wil dat de gemeente Veenendaal op dit gebied een voorbeeldfunctie vervult. Dit o.a. door het hanteren van aanvullende gunningcriteria bij aanbestedingen. Te denken valt aan aanbestedingen waarbij het aspect van Social Return een belangrijke plek in neemt. Bij Social Return wordt van de ondernemer gevraagd iets terug te doen voor de maatschappij. Dit kan betrekking hebben op werkgelegenheid of milieu.

D66 wil:

- **Eenvoudige procedures en regelgeving**
- **Dienstbare gemeente**
- **Géén discriminatie, ook niet 'positief'**
- **Gemeente als voorbeeld van duurzaam handelen**
- **Burgerinitiatief stimuleren**
- **Referendum bij ingrijpende projecten**

Anders

Ja

D66

Financieel beleid

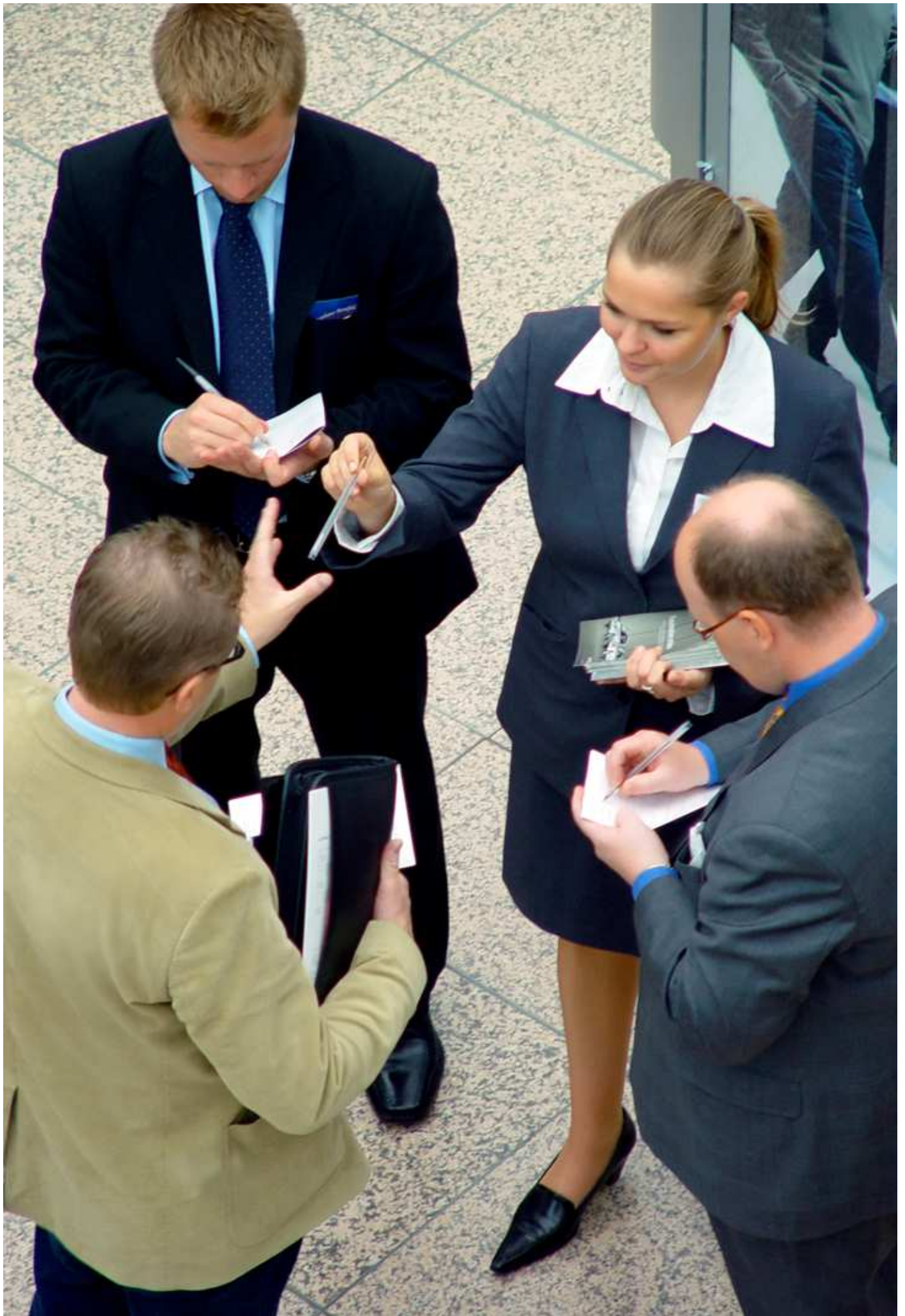
De gemeente werkt met gemeenschapsgeld en daarom is een open en duidelijke verantwoording nodig. D66 vindt het belangrijk dat de gemeente met een sluitende begroting werkt. Er wordt te veel geld uitgegeven aan ruimtelijke projecten. Belangrijke beleidsterreinen als welzijn en zorg, cultuur, sport en recreatie en het gemeentelijk milieubeleid – ons inziens veel meer kerntaken van de gemeente – zouden meer aandacht verdienen.

Standpunten

- De gemeente dient zich vooral te richten op een aantal van haar kerntaken, zoals welzijn, zorg, cultuur, sport e.d., en D66 vindt dat daar voldoende middelen voor dienen te worden vrijgemaakt.
- Eventuele belastingverhoging voor inwoners mag niet plaats vinden om een financieel tekort weg te werken en ook wenst D66 geen bezuinigingen op de kerntaken van de gemeente.
- D66 vindt dat gelden verkregen van het Rijk ten behoeve van de WMO niet voor allerlei andere beleidsterreinen gebruikt mogen worden.
- Om de toegang tot het centrum van Veenendaal in het weekend en winkelavonden te waarborgen stelt D66 voor een gratis parkeermogelijkheid aan de rand van Veenendaal te realiseren en hiermee een transferium mogelijk te maken, welke gefinancierd kan worden uit de opbrengsten van parkeergelden in het centrum.
- De gemeente moet oppassen geen onbeheersbare, financiële risico's over te nemen, noch garanties af te geven aan projectontwikkelaars en of aannemers.
- D66 vindt dat subsidie in bouwactiviteiten alleen mag worden gebruikt voor projecten die anders niet worden gerealiseerd en voor de samenleving zeer belangrijk zijn. Deze subsidie mag geen nadelige effecten hebben voor andere deelnemers aan het economisch proces.
- De gemeente zou zich niet zelfstandig, als een energiebedrijf, moeten richten op energievoorziening en -besparing. Voordurend is Veenendaal in het nieuws met haar warmtenet voor ongeveer 1200 tot 3000 woningen. Wel dient ze te participeren in de bestedingen van duurzame energievoorziening, om zo te trachten haar klimaatdoelstellingen te halen. Veenendaal is met haar AAA-status wel op de goede weg.

D66 wil:

- **Transparante gemeentelijke financiën**
- **Alleen beheersbare financiële risico's**
- **Geen belastingverhoging**
- **Op kerntaken mag niet worden bezuinigd**
- **WMO-geld is alleen voor de WMO**
- **Subsidie alleen voor bouwactiviteiten die voor de samenleving zeer belangrijk zijn**
- **Gemeente stimuleert duurzame energie**

Anders

Ja

D66

Economisch beleid

D66 is voorstander van een diversiteit van het Veense bedrijfsleven. Dus een goede mix van MKB, grotere bedrijven, maar ook ruimte voor kleinschalige bedrijven en starters. Bij komst van bedrijven naar Veenendaal zal bij leegstand altijd moeten worden gekeken naar het hergebruiken van bestaande panden en ruimtes voordat nieuwbouw aan de orde is.

Standpunten

D66 wil:

- **Diverse werkgelegenheid**
  - **Bedrijfsverzamelgebouwen**
  - **Bedrijfsterreinen buiten de woonwijken**
  - **Stimuleren van kennis- en technologiebedrijven**
  - **Ruimere openingstijden voor winkels**
  - **Stimuleren van ondernemerschap**
  - **Optimale samenwerking tussen de gemeente en het bedrijfsleven**
- Voorkeur voor bedrijven die de diversiteit van de werkgelegenheid vergroten. De gemeente moet stimuleren dat meerdere MKB bedrijven zich vestigen in bedrijfsverzamelgebouwen die efficiënt grondgebruik mogelijk maken. De gemeente kan een dergelijk bedrijfsverzamelgebouw zeker voor kleinschalige starters mogelijk maken.
  - D66 vindt het wenselijk dat de gemeente zoveel mogelijk grootschalige bedrijven en bedrijfsterreinen buiten woonwijken brengt. Dit komt het woonplezier ten goede en geeft minder kosten met betrekking tot veiligheid.
  - Voortdurende aandacht voor de kwaliteit, kwantiteit en veiligheid van bedrijventerreinen is nodig. Een economische groei van Veenendaalse bedrijven vergt dat we behoedzaam omgaan met omgeving en milieu. De economische belangen mogen dit niet veronachtzamen.
  - Stimuleren van werken in eigen woonplaats is voordeliger, vermindert de files en is ook nog goed voor het milieu.
  - Stimuleren van de komst van bedrijven waarin kennis en technologie een grote rol spelen is voor D66 van groot belang, zowel voor de eigen bevolking als voor de regio. D66 heeft tevens voorkeur voor bedrijven die de diversiteit van de werkgelegenheid vergroten.
  - D66 ziet dat Veenendaal een regionale functie heeft en economisch niet slecht functioneert. Daarom is D66 voorstander van een ruimere openstelling van winkels, als hier vanuit winkeliers en bevolking vraag naar is. Dit kan evt. seizoensgebonden zijn (zomerseizoen). Ook de zondag is geen blokkade voor deze verruiming. D66 ziet hier mogelijkheden voor een referendum.
  - D66 is van mening dat bedrijven niet gehinderd dienen te worden door besluiten van de gemeente met betrekking tot infrastructurele wijzigingen.
  - D66 zal er alles aan doen meer ruimte te creëren voor mogelijkheden tot ontplooiing van bedrijven en het ondernemerschap te stimuleren.
  - Veel van onze economische bedrijvigheid valt of staat bij een optimale samenwerking tussen gemeente en het bedrijfsleven. Samen dienen ze de gemeente Veenendaal op de kaart te zetten en te houden. Daarom is D66 voorstander van een intensieve overlegstructuur.

Anders

Ja

D66

Met de in dit programma beschreven uitgangspunten nemen we met uw stem vanaf 2010 weer deel aan de Veenendaalse gemeentepolitiek!
De volgende mensen staan klaar om het D66-geluid te laten horen:

1. Coby van den Heuvel
2. Nermina Kundić
3. Rob Glimmerveen
4. Mersad Džabić
5. Jaap Zuidema
6. Wil Lochtenberg
7. Gökhan Çoban
8. Bob Kappen
9. Dick van Loo
10. Ronnie Weijers
11. Frederique Hofenk - van Beek

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Denk en handel internationaal

Beloon prestatie en deel de welvaart

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Koester de grondrechten en gedeelde waarden